

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 5C/272/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212203248
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2013:3212203248.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom Mgr. Markom Anovčinom v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Údernícka 5, Bratislava, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Údernícka 5, Bratislava, proti odporcovi: L. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. Z. B., L. XXX/X, o zaplatenie 6 502,03 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 140,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4 140,31 eur od 24.09.2009 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100,- eur, splatných vždy do 25. dňa v mesiaci so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, a to všetko pod následkom straty výhody splátok a zročnosti celého plnenia v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky, alebo jej časti.

Vo zvyšku návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 19.07.2012 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 502,03 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4 809,99 eur od 24.09.2009 do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že uvedenú pohľadávku mu postúpila ako postupca spoločnosť GE Money, a.s., IČO: 17324220, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009. Postupca a odporca uzatvorili dňa 16.07.2008 zmluvu o úvere č. 1017726979, na základe ktorej postupca poskytol odporcovi úver vo výške 5 311,03 eur. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní s plnením viac ako troch splátok, došlo k zosplateniu úveru ku dňu, ku ktorému je v platobnej histórii uvedená položka "Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu". Zmluvná pokuta uplatnená v návrhu (sankčný poplatok) vyplýva z bodu 6.1 a nasl. obchodných podmienok a v zmysle sadzobníka poplatkov predstavuje 20 % z každej omeškanej splátky, minimálne 3,32 eur. Dĺžná suma 6 502,03 eur pozostáva z istiny 4 809,99 eur, z úroku vo výške 1 555,54 eur a zo zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 136,50 eur.

Súd vo veci vydal dňa 25.09.2012 platobný rozkaz č. k. 12Ro/109/2012-19, ktorý bol zrušený uznesením č. k. 5C/272/2012-38 zo dňa 14.12.2012 pre nemožnosť doručiť ho odporcovi do vlastných rúk. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom odporcu a listinnými dôkazmi, a to najmä oznámením postupcu o postúpení pohľadávky, zmluvou o úvere, obchodných podmienok pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty (ďalej len obchodné podmienky), platobnou históriou, dokladmi

odporcu o jeho príjmach, príjmach jeho manželky a výdavkoch odporcu a písomnými podaniami navrhovateľa.

Odporca na pojednávaní uviedol, že si zobral úver od GE Money 160 000,- Sk (5 311,03 eur) v čase, keď bol zamestnaný a asi koncom toho istého roku ho prepustili a nemal to z čoho splácať. Písal spoločnosti GE Money a žiadal ich o splátky, no neozvali sa, pretože zrejme v tom čase to už bolo postúpené spoločnosti EOS KSI, čo on nevedel a čo sa dozvedel až v tomto konaní, pretože sa tu nezdržiava a žije v Českej republike. Dlhu si je vedomý, no jeho výšku presne nevie, nemá z čoho to zaplatiť a zbytočne bude sľubovať, že to bude splácať, keď mu to nevychádza. Manželka je diabetička, invalidná dôchodkyňa a jej dôchodok je 119,- eur. Odporca pracuje ako zlievarenský robotník a jeho príjem je 11 000,- Kč až 12 000,- Kč mesačne, žijú v hoteli, ktorý predtým patril jednej firme a mali tam prenajatý byt. Nájom platia mesačne 7 500,- Kč a 3 500,- Kč mesačne zrážajú odporcovi na exekúcie, čo spláca pôžičky od spoločnosti Home Credit a to jednu asi vo výške 60 000,- Kč a druhú asi 20 000,- Kč. Obe by mal splatiť v období asi jedného roka.

Z vykonaných dôkazov súd zistil nasledovný skutkový stav veci. Dňa 16.07.2008 uzavrela spoločnosť GE Money, a.s. s odporcom Zmluvu o úvere "Expres pôžička" č. 1017726979, na základe ktorej uvedená spoločnosť ako veriteľ poskytla odporcovi úver vo výške 5 311,03 eur (160 000,- Sk) a odporca sa zaviazal úver splatiť v 60 mesačných splátkach po 133,90 eur (4 034,- Sk), z čoho čiastka na poistenie je 228,- Sk (7,57 eur). Súčasťou zmluvy v časti "Žiadosť o úver" je prehlásenie zákazníka, že sa oboznámil s podmienkami Rámcovej poisťovnej zmluvy č. GEM 2326 (ďalej RPZ) a so Všeobecnými poisťovnými podmienkami Poisťovne Cardif Slovakia, a.s. pre poistenie klientov GE Money platných od 15.04.2007 (ďalej VPP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. Svojim podpisom odporca vyjadril súhlas s poistením podľa týchto dokumentov a prehlasuje, že spĺňa podmienky pre vznik poistenia podľa ním zvoleného súboru poistenia, uvedené v čl. 4 VPP. V zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov na úver 16,07 %. Prvá splátka bola splatná do 16.08.2008 a každá ďalšia k 16. dňu v mesiaci. V zmysle obchodných podmienok bol veriteľ oprávnený požadovať okamžité splatenie úveru v prípade omeškania dlžníka s platením viac ako troch splátok zároveň. Podľa sadzobníka, ktorý je súčasťou obchodných podmienok, zmluvná pokuta za omeškanie so splácaním úveru bola vo výške 20 % z dlžnej sumy a mesačná úroková sadzba 1,89 %. Odporca uhradil na splatenie úveru celkom sumu 1 170,72 eur, z ktorej veriteľ započítal sumu 501,04 eur na istinu, sumu 574,06 eur na úrok, sumu 18,56 eur na poplatky, sumu 16,60 eur na poplatky za upomienky a sumu 60,46 eur na poistné. Odporca pracuje v spoločnosti DSB EURO s.r.o. so sídlom v Brne s priemerným čistým mesačným príjmom 13 500,- Kč (cca 525,- eur), z ktorého sú mu vykonávané exekučné zrážky v sume 3 000,- Kč. Odporca žije s manželkou v Blansku v hoteli Probe, kde platí mesačne za ubytovanie 7 200,- Kč (podľa faktúry hotela zo dňa 24.04.2013). Manželka odporcu poberá invalidný dôchodok vo výške 139,80 eur mesačne.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy; ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 písm. h) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka príkladmi uvádza neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ECB) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou GE Money, a.s. zmluvu o úvere. Úver poskytla odporcovi právnická osoba v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a úver bol poskytnutý odporcovi ako fyzickej osobe. Podľa obsahu zmluvy (výšky úveru, splatnosti, účelu a zmluvných strán) dospel súd k záveru, že táto je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a teda spotrebiteľskou zmluvou, a preto je nevyhnutné na ňu aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a predpisy občianskeho práva. Zmluva je zároveň tzv. formulárovou alebo aj typovou zmluvou bez možnosti spotrebiteľa (odporcu) akokoľvek ovplyvniť jej obsah. Opak navrhovateľ nepreukázal. Navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 5

311,03 eur. Zmluva neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu, a preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporca je tak povinný vrátiť navrhovateľovi iba to, čo dostal, teda iba istinu, a v prípade, že túto nevrátil v lehote splatnosti, tak zaplatiť aj úrok z omeškania. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení zo dňa 15.04.2013 uviedol, na akú časť pohľadávky zaúčtoval platby odporcu, pričom z tohto je zrejmé, že platby odporcu boli celkovo vo výške 1 170,72 eur. Odporcovi bol poskytnutý úver 5 311,03 eur a keďže tento sa z dôvodov uvedených vyššie považuje za bezúročný a bez poplatkov, bol odporca povinný vrátiť iba túto sumu. Odporca navrhovateľovi (resp. jeho právnomu predchodcovi) uhradil sumu 1 170,72 eur, a preto je povinný navrhovateľovi vrátiť rozdiel týchto súm, t. j. sumu 4 140,31 eur, na zaplatenie ktorej ho zaviazal súd, keďže si túto povinnosť nesplnil dobrovoľne. Vyššie uvedenú sumu úhrad odporcom možno započítať iba na istinu, keďže úver je bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o poistenie, tak nemožno žiadnu časť úhrad odporcu započítať na poistenie, pretože súd nepovažoval dojednanie poistenia za platne uzatvorené. Poistenie bolo dohodnuté v zmluve o úvere v časti označenej ako "Žiadosť o úver", pričom žiadosť o úver nemá nič spoločné s poistnou zmluvou. Zakomponovanie dojednania poistného do časti zmluvy o úvere označenej ako "Žiadosť o úver" považoval súd za nekalú obchodnú praktiku a takéto dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku a nie za platne uzatvorenú poistnú zmluvu. Takéto dojednanie zaväzuje spotrebiteľa na úhradu ďalších finančných prostriedkov, zvyhodňuje poisťiteľa, pričom je v takej časti zmluvy, ktorá podľa názvu by nemala mať nič spoločné s poistením. Okrem toho je toto dojednanie veľmi vágne a iba odkazuje na poistné podmienky, ktoré navrhovateľ ani nepredložil. Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu nepovažoval súd za dôvodný, pretože ju nepovažoval za platne dojednanú z dôvodu, že táto je uvedená iba v obchodných podmienkach, na ktoré zmluva síce odkazuje a dlžník v zmluve prehlasuje, že sa s nimi oboznámil a zaväzuje sa ich dodržiavať, no takéto ustanovenie zmluvy je súčasťou formulára, dlžník nemá vplyv na jeho obsah a obchodné podmienky predložil navrhovateľ bez toho, aby tieto boli odporcom podpísané. Zmluvnú pokutu "dojednanú" spôsobom odkazu na obchodné podmienky nemožno považovať za platne písomne dohodnutú. Keďže zmluvnú pokutu nepovažoval súd za platne dojednanú, nemožno neplatne dojednanú zmluvnú pokutu ani znížiť. Z uvedených dôvodov súd zaviazal odporcu na vrátenie istiny úveru po odpočítaní sumy úhrad odporcu. Odporca bol v omeškaní s úhradou minimálne troch splátok súčasne v júli 2009 a úver sa tak stal 26.07.2009 celý splatný. Od nasledujúceho dňa je odporca v omeškaní a navrhovateľovi patria úroky z omeškania, ktoré si však uplatnil až odo dňa 24.09.2009, a preto od tohto dňa súd navrhovateľovi úrok z omeškania aj priznal, a to vo výške 9 % ročne, ktorá zodpovedá citovanému ustanoveniu nariadenia vlády, keď v prvý deň omeškania odporcu bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 1 %. Vo zvyšnej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože neúspech každého z účastníkov nebol iba nepatrný, keď súd navrhovateľovi zo žalovanej sumy priznal iba 63,68 %, čo predstavuje jeho celkový čistý úspech iba v rozsahu 27,36 % (úspech navrhovateľa 63,68 % - úspech odporcu 36,32 %).

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že príjem odporcu a jeho manželky je spolu 664,80 eur mesačne a ich minimálne výdavky sú vo výške 397,- eur, a to na ubytovanie a exekúciu vedenú voči odporcovi. Zostáva im tak suma 267,80 eur, pričom majú náklady na stravu, odievanie, zdravotnú starostlivosť a ďalšie dlhy. Majetkové a sociálne pomery odporcu tak neumožňujú, aby uhradil navrhovateľovi dlžnú sumu naraz. Z uvedených dôvodov súd v súlade s ustanovením § 160 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi dlžnú sumu spolu s úrokom z omeškania v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,- eur splatných vždy do 25. dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok a zročnosti celého plnenia v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky alebo jej časti. Prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku. Aj takto určená suma splátky je síce vysoká vo vzťahu k príjmom odporcu a jeho manželky, no súd musel zohľadniť aj výšku dlhu a skutočnosť, že istina sa už takmer 4 roky zvyšuje o zákonný úrok z omeškania a nie je na mieste určiť nižšiu splátku, pretože nie je spravodlivé tolerovať nezodpovedný prístup odporcu k svojim záväzkom, ktorý sa o tento konkrétne nezaujímal viac ako tri roky a taktiež nie je spravodlivé požadovať od veriteľa, aby na úhradu svojej pohľadávky čakal po dobu, ktorá by presiahla 10 rokov. Okrem toho nižšie splátky by neboli ani v záujme odporcu, keď suma istiny sa úročí zákonným úrokom z omeškania, čím sa každým dňom nesplácania dlžnej sumy jeho celkový dlh zvyšuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na Krajský súd v Trenčíne.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k nasledovným vadám (§221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku):

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.